

SOCIALNÄMNDEN

Nämndens ordförande: Anders Magnhagen

Sektorschef: Ewa Näslund

DRIFTSREDOVISNING				
(tkr)	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Budget 2018
Intäkter	105 877	143 701	153 717	95 455
Kostnader	-399 554	-439 381	-425 922	-395 434
Driftnetto	-293 677	-295 680	-272 205	-299 979
Budgetavvikelse	6 302	-17 434	2 343	

Årets händelser

Social sektor har under året påbörjat en utvecklingsresa för att tydliggöra socialtjänstens uppdrag i kommunmedborgarnas liv och åstadkomma budgetbalans. Genom en gemensam värdegrund ska alla, medarbetare såväl som medborgare bemötas utifrån sina styrkor. Våra insatser ska bidra till att frigöra medborgarnas egna resurser samt öka känslan av sammanhang och därmed välmående. Det finns anledning att påminna om socialtjänstlagens portalparagraf:

”Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.”

Alla delar av social sektors verksamheter har genomlysts under året, internt eller av extern konsult. Processkartläggningar har gjorts för att effektivisera och förbättra kvaliteten. Utifrån resultatet har organisatoriska förändringar gjorts för att optimera verksamheterna. Året har i hög grad präglats av att vara kreativ inom ramen för befintliga resurser. Den röda tråden är hela tiden socialtjänstens uppdrag. Trots stora besparingar inom alla verksamheter kan konstateras att kvaliteten i beviljade insatser höjts. Socialstyrelsen genomför varje år sedan 2013 den nationella undersökningen *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* Årets resultat för Höör visar att medborgare med insatser från äldreomsorgen är mer nöjda än tidigare och i de flesta fall mer nöjda än genomsnittet i Sverige.

Fortsatta satsningar på välfärdsteknik har gjorts inom social sektors alla verksamheter. Ett nytt verksamhetssystem har upphandlats och implementerats. Anpassningen till GDPR har tagit både tid och resurser i anspråk.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

Det stora åtgärds paket för att komma tillrätta med äldreomsorgens ökande kostnader som beslutades under 2017 har börjat ge resultat under 2018. Handläggningsprocessen har förtydligats för att öka kvaliteten i utrednings-, bedömnings- och beslutsprocessen. Begreppet "skälig levnadsnivå" definieras tydligt utifrån lagstiftning och vägledande domar. Även riktlinjerna för äldreomsorgen har förändrats. Antalet hemtjänsttimmar har minskat och behovet av korttidsplatser tillgodoses sedan maj månad utan att externa köp krävs. Organisatoriskt är hemtjänsten numera placerad på två ställen och har tre enhetschefer istället för fyra. Verksamheten har anpassats för att minska förflyttningstiden. Bilar har ersatts av elcyklar och dieslbilar har ersatts av gasdrivna.

Implementeringen och utvecklingen av Hälso- och sjukvårdsavtalet mellan Region Skåne och Skånes kommuner präglar 2018. Sedan många år har social sektor i Höör ett välfungerande arbetssätt gällande hemtagningar. I den lokala samarbetsgruppen är samverkan välfungerande och ett stort antal inskrivna i mobilt vårdteam har lett till färre återinläggningar på sjukhus.

Hälso- och sjukvårdsorganisationen är sedan januari förändrad och präglas av nära ledarskap, effektivitet och snabbt beslutsfattande. Rollen som MAR – Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering – är ny. Uppdaterade rutiner och riktlinjer samt striktare bedömning av rätten till hemsjukvård har lett till minskade kostnader.

Även omsorgen om personer med funktionsnedsättning, OF, har genomgått stora förändringar under året. Organisationen är ny och ett ökat samarbete mellan olika verksamheter har lett till minskat behov av vikarier och därmed minskade kostnader, men också bättre kontinuitet och högre kvalitet. Flera stora utbildningssatsningar har gjorts under året. Externa medel har möjliggjort inrättandet av en tjänst som verksamhetsutvecklare, vars uppdrag är att stödja fortsatt kvalitetsutveckling.

Individ- och familjeomsorgens organisation präglas av kontinuerlig behovsanalys utifrån befintliga resurser. Medel för externa placeringar har under året omvandlats till en tjänst för att utöka öppenvårdsarbetet och på så sätt minska antalet externa placeringar. Under året har föräldragrupper hållits tillsammans med personal från skolan. De socialsekreterare som möter ensamkommande asylsökande barn och barn med uppehållstillstånd samt nyanlända är inte längre organiserade i en särskild grupp, utan ingår i ordinarie verksamheter.

Under året har två verksamheter, ungdomsboendet och Växthuset, lämnat socialnämnden för att ingå i en annan sektor. Ungdomsboendet är kommunens HVB-hem och stödboende för asylsökande ensamkommande barn och barn med uppehållstillstånd. Växthuset är en arbetsplats med arbetsmarknadsåtgärder och kompetenshöjande praktik.

Sammanfattningsvis kan konstateras att social sektor och Höör kommun befinner sig i ett paradigmskifte. Befolkningen växer, men skatteunderlaget kommer att öka långsammare och sett per invånare minska. Vi blir allt fler barn och äldre medan befolkningen i arbetsför ålder minskar procentuellt. Välfärdsuppdraget kräver nya lösningar och tydligare fokus på samarbete. Den skattefinansierade verksamheten måste vara förbehållen de allra mest utsatta.

Mål och måluppfyllelse

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

God livsmiljö och bra boende för alla

Nämndens mål	Uppföljning	Aktiviteter för att nå målet	Måluppfyllelse	Kommentar
Medborgarna tar ett eget ansvar och deltar i samhällsutvecklingen	Antalet beslutade hemtjänsttimmar per medborgare med hemtjänst är lägre än för 2017	Vi arbetar på ett sådant sätt att vi bidrar till att frigöra medborgarens egna resurser.	Målet är uppfyllt.	Antal schablontimmar i hemtjänsten är ca 2000 timmar lägre i december än i januari samtidigt som antalet medborgare med insats är ungefär lika många.
	Antalet medborgare som får stöd i öppenvård inom IFO ökar i förhållande till institutionsvård jämfört med 2017.		Målet är uppfyllt	Personalresurser har överförs till öppenvård i egen regi. Fler får stöd i öppenvård och antalet institutionsplaceringar har minskat.
Kommunens medborgare är inkluderade i samhället	Antalet medborgare som genomför familjerådslag ska öka jämfört med år 2017	Vi använder evidensbaserade metoder	Målet är uppfyllt.	Kapaciteten för att genomföra familjerådslag har ökat genom att antalet samordnare numera är 4 istället för 2. Det totala antalet familjerådslag har ökat. Största ökningen har skett inom IFO.
	Under året ska fyra delaktighetsslingor genomföras		Målet är uppfyllt	Nio delaktighetsslingor har genomförts inom OF.
	Minst 80% av andelen ungdomar i stödboende ska ha studiebidrag		Målet är uppfyllt	90 % av ungdomarna i stödboende har studiebidrag.
Det finns lämpliga och tillgängliga	Mäta deltagande i medborgardial	Delta i planeringen av bostadsförsörjningsprogr	Målet är uppfyllt.	Sektorn har representanter i alla de olika lokal- och

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

bostäder för alla kommunmedborgare	og och kommunens översiktliga planeringsarbete	ammnet och nya bostadsprojekt		bostadsförsörjningsgrupper som etablerats. Viktiga frågor för social sektor är boendeformer för äldre, funktionsnedsatta och personer som står långt från bostadsmarknaden.
------------------------------------	--	-------------------------------	--	---

Tillgängliga och professionella

Nämndens mål	Uppföljning	Aktiviteter för att nå målet	Måluppfyllelse	Kommentar
Hemsidan är uppdaterad och inkluderande	100% av informationen på hemsidan ska inte vara äldre än 6 månader. Mäts via revideringsdatum.	Hemsidan ska revideras utifrån normkritiskt perspektiv för att överensstämma med de sju diskrimineringsgrunderna	Målet är uppfyllt.	Hemsidan hålls uppdaterad kontinuerligt och 100% av informationen är yngre än 6 månader. Revideringen utifrån normkritiskt perspektiv pågår i verksamheterna. Hemsidesansvariga finns i varje verksamhet, men också på sektorsnivå.
Det är tydligt för medborgarna vad som är eget ansvar och vilket stöd social sektor kan erbjuda	Kunskapen om eget ansvar och vilket stöd som kan erbjudas ska öka och mäts i värdegrunds- och brukarenkäter	<ol style="list-style-type: none"> Återuppta dialogträffarna med tema värdegrund Information ska finnas i olika former 	Målet är inte uppfyllt och bedöms inte bli uppfyllt under året.	<p>I 2018 års brukarundersökning anser 96% av medborgarna med särskilt boende och 92% av medborgarna med hemtjänst att personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål, vilket är en ökning jämfört med 2017.</p> <p>Inom OFs brukarundersökningar är det i genomsnitt 94% av de svarande som vet vart de ska vända sig om något inte fungerar i verksamheten. År 2017 var det i genomsnitt 90% som svarade det samma.</p> <p>Individ- och familjeomsorgens värdegrundsenkät visar ett försämrat resultat jämfört med år 2017 på frågorna avseende ansvar. Bl.a. anser 61% att de kunnat påverka det beslut som fattats jämfört med 70% föregående år.</p> <p>Två dialogträffar med samtliga chefer har genomförts under våren</p>

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

				<p>med värdegrund och socialtjänstens uppdrag som tema. I dagsläget visar domar avseende de beslut som överklagats att social sektor i majoriteten av beslut tolkat lagstiftningen rätt. Trots detta kvarstår förväntningar från medborgarnas sida om annat.</p> <p>Information om flera verksamheter har tagits fram eller uppdaterats, bl.a. inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning och hälso- och sjukvården</p>
Sektorn är ISO-certifierad	Vi ska vara godkända på den årliga revisionen	Utse processansvariga för varje process i ledningssystemet för kvalitet	Målet är uppfyllt.	Sektorns kvalitetsledningssystem genomgick en revision i juni med godkänt resultat.

Innovativa och ansvarsfulla

Nämndens mål	Uppföljning	Aktiviteter för att nå målet	Måluppfyllelse	Kommentar
Arbetsplatsen präglas av en känsla av sammanhang där medarbetarna tar eget ansvar	En enkät ska visa på en ökad känsla av sammanhang i arbetet under år 2018.	KASAM tas upp som en återkommande punkt på arbetsplatsträffar. Medarbetare ansvarar för innehållet.	Målet är inte uppfyllt och bedöms inte bli uppfyllt under året.	<p>En första KASAM-enkät har skickats ut. För att kunna mäta en förändring kommer samma enkät att skickas ut under år 2019.</p> <p>Det salutogena perspektivet startar i chefsledet och har genomsyrat vårens dialogträffar för chefer. KASAM diskuteras på arbetsplatsträffar i varje verksamhet.</p>
Det är tydligt för medarbetarna vad som ingår i medarbetarskapat.	Alla medarbetare har skrivit under den upprättade medarbetarskapsdeklarationen	Upprätta medarbetarskapsdeklaration	Målet är inte uppfyllt och bedöms inte bli uppfyllt	Personalkontoret upprättar en övergripande medarbetarskapsdeklaration för hela kommunen. Social sektor har därför inte upprättat någon sektorsspecifik deklaration.

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

			under året.	
--	--	--	-------------	--

Långsiktig hållbar ekonomi

Nämndens mål	Uppföljning	Aktiviteter för att nå målet	Måluppfyllelse	Kommentar
Avvikelse mot budget är > eller = 0	Avvikelse mot budget	Engagera alla medarbetare i budgetarbetet	Målet är uppfyllt.	Det stora åtgärds paket för att komma tillrätta med budgetunderskottet som beslutades 2017 har börjat ge resultat. Dock har inte hemtjänstens kostnader minskat i den takt som förväntats. Alla medarbetare har varit delaktiga i den genomlysning av social sektors verksamheter som gjorts under året för att uppnå en budget i balans.
Kostnaden för hemtjänsten är lägre än 2017	Kostnad för hemtjänsten	De nya riktlinjerna ska implementeras i verksamheten. Fortsätta genomlysningen av verksamheten.	Målet är uppfyllt.	De nya riktlinjerna för stöd i ordinärt boende som beslutades under 2017 har implementerats i verksamheten och börjat ge resultat.
Användandet av fossilt bränsle för transporter ska minska jämfört med år 2017.	Mängden fossilt bränsle ska minska jämfört med år 2017.	När bilar behöver bytas ut ska fossilfritt bränsle prioriteras. I alla situationer överväga transportalternativ.	Målet är uppfyllt.	Av totalt 26 bilar är 3 elbilar och 11 går på gas. Motsvarande siffra för 2017 är totalt 33 bilar, varav 3 var elbilar och ingen gas.

Ekonomi

Socialnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget på 6 302 tkr

Verksamhet socialnämnd håller tilldelad budgetram.

Verksamhet alkoholtillstånd redovisar ett underskott på 0,1 mnkr.

Verksamhet äldreomsorg redovisar ett underskott på 7,4 mnkr jämfört med ett underskott på 18,6 mnkr 2017. Verksamheten har under året präglats av ett flertal åtgärder för att komma tillrätta med

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

budgetunderskottet. Handläggningsprocessen har förtydligats och i slutet av 2017 beslutades om nya riktlinjer inom hemtjänsten. Genom att se över och effektivisera korttidsprocessen har det inte sedan i början av maj funnits något behov av att köpa externa korttidsplaceringar. Antalet utförda hemtjänsttimmar har minskat eftersom fler erbjuds plats på särskilt boende, men underskottet inom äldreomsorgen består fortfarande till största del av att antal utförda hemtjänsttimmar är fler än vad som budgeterats för. Förflyttningstiderna har även de minskat eftersom hemtjänsten nu utgår från två olika placeringar i Höör. Det har varit svårt att prognostisera när alla förändringar skulle börja ge ekonomisk effekt och viss fördröjning har också funnits mellan åtgärd och effekt. Även de externa SÄBO-placeringarna har varit färre än vad det budgeterats för.

Verksamhet insatser enligt LSS/SFB visar ett överskott på 0,4 mnkr. Personlig assistans visar underskott p.g.a. både befintliga ärenden med utökade beslut och helt nya ärenden. Men samtidigt har det inte köpts in så många externa placeringar som det budgeterats för.

Verksamhet insatser till personer med funktionsnedsättning redovisar ett överskott på 6,7 mnkr. En större del av underskottet inom äldreomsorgen täcks upp av överskottet på denna verksamhet eftersom kostnaderna fördelas ut på åldersgrupperna 0-64 år och över 65 år. Den verkliga fördelningen vet man då inte förrän året är slut och budgeten kan då ha en helt annan fördelning.

Verksamhet vård för vuxna med missbruksproblem redovisar ett överskott på 2,3 mnkr. Satsningar på en utökad öppenvård i egen regi har kunnat hålla nere placeringskostnaderna.

Verksamhet barn- och ungdomsvård redovisar ett överskott på 2,1 mnkr. Även här har antalet externa placeringar varit lägre än budgeterat eftersom satsningar på en utökad öppenvård har gjorts.

Verksamhet övriga insatser till vuxna redovisar ett överskott på 0,1 mnkr

Verksamhet ekonomiskt bistånd visar ett överskott på 1,9 mnkr. Arbetsmarknaden är fortsatt gynnsam och gör att antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat. Under första kvartalet 2018 erhöll i snitt 138 hushåll per månad ekonomiskt bistånd jämfört med 117 hushåll sista kvartalet 2018. Det sker även fler avslagsbeslut än tidigare. Boendekostnaden för akutbostäder har kunnat hållas nere p.g.a. avtal till lägre kostnad. Det har varit svårigheter att prognostisera kostnaden för ekonomiskt bistånd under året då minskningen av antalet hushåll kom först under andra halvåret.

Verksamhet familjerätt och familjerådgivning håller tilldelad budgetram

Verksamhet flyktingmottagande redovisar ett överskott på 0,2 mnkr. Kommunens boende för ensamkommande flyktingbarn finns sedan maj inte längre inom Socialnämnden utan är nu överflyttat till nämnden för kultur, arbetsmarknad och folkhälsa. Underskottet som uppkom i början av året på grund av att bidragen från Migrationsverket var lägre än verksamhetens kostnader ligger kvar på Socialnämnden året ut. Men samtidigt har det ekonomiska biståndet även här varit lägre än budgeterat.

Verksamhet arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett överskott på 0,1 mnkr. Växthuset finns sedan maj inte längre inom Socialnämnden utan är även den överflyttad till nämnden för kultur, arbetsmarknad och folkhälsa.

Framtid

Enligt Sveriges kommuner och landsting står landets kommuner inför stora utmaningar som bland annat beror på att antalet barn och äldre ökar i befolkningen, och med det behovet av olika välfärdstjänster. Samtidigt visar prognoserna att skatteunderlaget inte kommer att öka i

KOMMUNLEDNINGSKANSLIET

motsvarande takt. Färre personer ska helt enkelt försörja fler. Genom nedskärningar på statlig och regional nivå ökar kommunernas ansvar och kostnader.

Ett område som SKL pekar på är individ- och familjeomsorgen, som i många kommuner uppvisar stora underskott. Höör befinner sig inte i den situationen ännu, men står inför utmaningar framöver. Fler människor riskerar att hamna i utanförskap till följd av bostadsbristen. Orosanmälningar gällande barn ökar i de flesta kommuner.

För att möta det ökande antalet äldres behov av stöd krävs stora investeringar i olika boendeformer under de kommande åren. Allt fler kommer att kräva avancerad sjukvård i hemmet.

Redan idag är det svårt att rekrytera och behålla personal, något som kommer att öka. Pensionsavgångarna är stora de kommande åren. Att vara en attraktiv arbetsgivare kommer att bli avgörande för personalförsörjningen framledes.

Fokus på statlig kontroll och uppföljning kräver stora investeringar i teknik likväl som mantimmar. Ett ljus i mörkret är de resultat den statligt tillsatta Tillitsdelegationen lagt fram, som går i motsatt riktning och förespråkar minskad detaljreglering.

För att kunna möta framtiden krävs att socialtjänstens uppdrag tydliggörs på samma sätt som den enskilde kommunmedborgarens skyldigheter och rättigheter. Innovativa lösningar krävs för att utveckla välfärdsteknik och för att klara kompetensförsörjning. Inkludering är en nyckelfaktor.